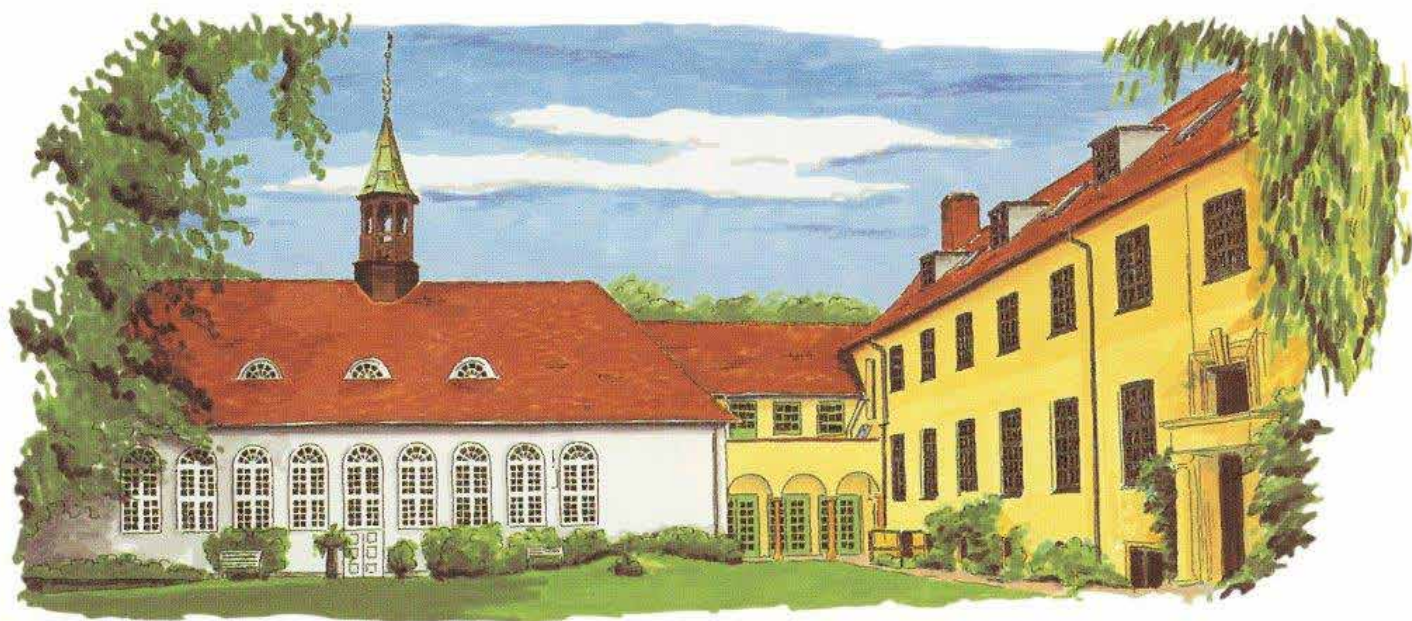




# Menneskets væren i verden

26. september — 2. oktober 2021



**Menneskets væren i verden.** Vi fødes, vi lever, vi dør. Det kan vi ikke uden videre forlige os med, for hvordan kan vor bevidsthed sådan bare forsvinde! Nogle finder svaret i kristendommens evighedstanke, andre sammenligner menneskets liv med græsset, der visner og giver ny vækst. Uanset holdning til livets afslutning efterspørger de fleste et kirkeligt ritual til fejring af livets overgange, og folkekirken står stadig stærkt i den danske befolkning. Alligevel sættes der spørgsmålstegn ved de nedarvede religiøse traditioner og skikke, og vi skal høre om en kristendom under forvandling og diskutere, om 'Guds tid er forbi?' Om kristendommens udfordringer i en postkristen kultur, og om arbejdet med modernisering af kirkens sprog og dogmer, så de bliver forståelige for det nutidige menneske. Vi vil også beskæftige os med tilværelsen ud fra en rent humanistisk vinkel og samtale om det meningsfulde liv i medgang og modgang.

**Medvirkende.** Eva Meile, Karen Marie Leth-Nissen, Viggo Mortensen, Johs. Nørregaard Frandsen, Niels Grønkjær, Morten Dyssel, Camilla Sløk, Cecilie Eriksen, Niels Henrik Gregersen, David Bugge, Elizabeth Knox-Seith og Aksel Haaning.

**Kursustilrettelægger.** Karen Thorgaard og Dorris Ottesen.

**Kursusledere.** Mogens Hemmingsen og Morten Dyssel.

#### **Dagsrytme**

|                   |                      |
|-------------------|----------------------|
| Kl. 8.00 - 9.00   | Morgenmad            |
| Kl. 9.00 - 9.45   | Morgensamling        |
| Kl. 10.00 - 12.00 | Foredrag / Aktivitet |
| Kl. 12.00 - 13.00 | Frokost              |
| Kl. 14.30 - 16.30 | Foredrag / Aktivitet |
| Kl. 18.00 - 19.00 | Middag               |
| Kl. 19.30 - 21.30 | Aftenarrangement     |

**Ret til programændringer forbeholdes!**

# Præsentation af foredrag og foredragsholdere

**Søndag den 26. september 2021**

Kl. 16.00 -17.00

## **Ankomst og indkvartering**

Kl. 19.30 - 21.30

### **Eva Meile: "Oh Slagelse" – erindringer fra en barndom og ungdom i Slagelse**

Eva Meiles erindringsbog *Oh Slagelse* er en kærlighedserklæring. Bogen giver både et tidsbillede og et vue ud over byens historie og en skildring af dens kulturelle institutioner. Den grundlæggende kærlighedserklæring gælder imidlertid hendes forældre og det hjem, som trods meget beskedne materielle kår udrustede hende åndeligt til at møde verden bogstaveligt talt med fuld musik.

**Mandag den 27. september 2021**

Kl. 10.00 - 12.00

### **Karen Marie Leth-Nissen: Folkekirken i dag – en overraskende succes**

Folkekirken står, i sammenligning med de andre nordeuropæiske nationalkirker, meget stærkt i den danske befolkning. Folkekirken er vævet ind i det danske samfund, og gennem dåb, konfirmation, bryllup og begravelse er folkekirken med i de flestes liv. Samtidig er folkekirken dog under pres fra tidens store samfundsmæssige forandringer som f.eks. befolkningens sammensætning og et øget fokus på individets egen rolle i forholdet til folkekirken.

Kl. 14.30 - 16.30

### **Viggo Mortensen: Kristendommen under forvandling. Pluralismen som udfordring**

Det religiøse landskab er under forvandling. Der sættes spørgsmålstegn ved nedarvede religiøse traditioner og skikke. De forskellige religioner kommer tættere på. Også den danske folkekirke er udfordret. Dens orden fremgik af en enhedskultur, hvor en syntese blev skabt mellem religion, etnicitet og kultur, en syntese, der i dag er udfordret af den mangere religiøse og mangekulturelle udvikling, som nationen gennemgår. Er det en trussel eller en berigelse? Det er i hvert fald en udfordring og anledning til selvbesindelse. Barometeret står på foranderlig.



Eva Meile er pianist og teolog. Som musiker har hun en omfattende koncertvirksomhed bag sig.



Karen Marie Leth-Nissen er gæsteforsker på Københavns Universitet.



Viggo Mortensen er professor emeritus på Aarhus Universitet og fhv. leder af Center for Multireligiøse Studier og Det Danske Pluralismeprojekt.

Kl. 19.30 - 21.30

### **Johs. Nørregaard Frandsen: Liv og ånd i sproget**

Der er liv i sproget! Det bevæger sig, det knirker og knager, det forarger, irriterer og skaber modsætninger, men det forløser også og danner fællesskaber. Sproget, det daglige, talte og skrevne dansk, er i stadig udvikling. Men selv om ord, vendinger og begreber opstår og andre forgår, så rummer sproget en åndelig dimension eller det åbner for det åndelige liv, der formidles via ordet. I foredraget vil jeg diskutere forholdet mellem sprog, ånd, historie, identitet og selvbilleder. Det vil ske i afslappet form med plads til spidse bemærkninger og humoristiske eksempler fra den magiske kuffert, vi kalder det danske sprog.



Johs. Nørregaard Frandsen er professor emeritus i dansk litteratur- og kulturhistorie ved Syddansk Universitet og fhv. leder af H.C. Andersen Centret.

## **Tirsdag den 28. september 2021**

kl. Kl. 10.00 - 12.00

### **Niels Grønkjær: Den nye Gud – Det nye menneske**

Vi lever i en overgangstid. En tid er ved at være forbi, og vi kan ikke håbe på, at den kommende tid vil være som en tid, der var. Er Guds tid da forbi? Eller er Guds tid ikke altid den kommende tid, som åbner og fornyer menneskets liv? Og er mennesket ikke vendt mod fremtiden og åbent for, at dets liv altid indeholder muligheder, som skal virkeliggøres?



Niels Grønkjær er forfatter og religionsfilosof. Fhv. valgmenighedspræst og lektor på Aarhus Universitet. Foto: Morten Juhl

Kl. 14.30 - 16.30

### **Morten Dyssel: Hemmeligheden er i sfæren**

Med udgangspunkt i den bibelhistoriske romantetralogi *Josef og hans brødre* (1933-1943) fortæller foredraget om den tyske forfatter Thomas Manns syn på mennesket som et til alle tider gåde- og hemmelighedsfuldt væsen, der i sig indeholder en både himmelsk og jordisk halvsfære. Men hvad der er oppe, er også nede, hvad der foregår i det jordiske gentager sig i det himmelske, det ene genfindes i det andet, ja guder kan blive mennesker og mennesker atter guder.



Morten Dyssel er lærer på Liselund Højskole.

Kl. 19.30 - 21.30

### **Filmaften**

## **Onsdag den 29. september 2021**

kl. 10.00 - 12.00

### **Camilla Sløk: Magt og omsorg i det eksistentielle lederskab**

Det anses i dag for en selvfølge, at man skal brænde for sit arbejde. Det skal give mening, og man skal kunne bruge sig selv, fuldt ud. Men hvad når livet generelt ikke giver mening?



Camilla Sløk er lektor i ledelse og etik på CBS.

Samtaler med ledere gennem mange år viser, at ledere nogle gange bliver den figur i menneskers liv, som skal udfylde spørgsmålet om meningsløshed i livets tragedier. Det kan fx være, at lederen bliver spurgt til råds om noget, som lederen ikke umiddelbart er kvalificeret til at svare på. Hvordan er lederen kommet ind på præstens plads som sjælesørger?

Kl. 14.30 - 16.30

### **Cecilie Eriksen: Det meningsfulde liv i medgang og modgang**

Spørgsmålet om, hvad der giver livet mening, følger med det at leve et menneskeliv. For dyrene er svaret givet fra fødslen: Meningen med deres liv er overlevelse og reproduktion. Men hos mennesker er meningen med livet et åbent og vigtigt spørgsmål. Hvad der ikke er et åbent spørgsmål, når vi fødes, det er, at vi skal herfra igen. Den vished, vi har om, at vi skal dø, modsvares dog af en stor uvished om, hvornår vi skal dø. Og den uvished har det med at blive en god undskyldning for de fleste af os for ikke at tænke over livet i lyset af døden.



Cecilie Eriksen er filosof, forfatter og foredragsholder.

Kl. 19.30

### **Friaften**

**Torsdag den 30. september 2021**

kl. 10.00 - 12.00

### **Niels Henrik Gregersen: Syv tilgange til troen på det evige liv**

Vi lever i tid, med tilblivelse og tilintetgørelse, men vi lever også ustandseligt med tidsoverskridende erfaringer. Vi er alle sammen individer, siger vi, men bevæger os også ind og ud af sociale og rumlige fællesskaber. Sådanne erfaringer danner råstoffet til troen på evighed og gudsrigets sociale fællesskab. Men hvordan?



Niels Henrik Gregersen er professor i dogmatik på Københavns Universitet.

Kl. 14.30 - 16.30

### **David Bugge: Det grænsedragende menneske og den grænseløse nåde**

Sjældent har en bog givet anledning til så heftig en debat som den norske forfatter Karl Ove Knausgård's selvbiografiske storværk *Min kamp*. Værket er ikke mindst et originalt forsøg på at indkredse menneskets evindelige hang til grænser og – i modsætning hertil – den grænsesprængende og altomfattende guddommelige nåde.



David Bugge er lektor i teologi ved Aarhus Universitet.

Kl. 19.30 - 21.30

### **Sangften med Eva Meile**

## Fredag den 1. oktober 2021

Kl. 10.00 - 12.00

### **Elizabeth Knox-Seith: Den bevægelige spiritualitet – om pilgrimsvandring som opdagelsesrejse**

Hvad er baggrunden for den moderne pilgrimsbevægelses opståen, og hvad gør den stadig mere aktuel? Hvordan adskiller den nutidige pilgrims søgen sig fra den middelalderlige pilgrimsspiritualitet? Hvad sker der under en vandring? På hvilken måde kan tale om en ”pilgrims-etik” eller en livsstil som pilgrim?

Kl. 14.30 - 16.30

### **Aksel Haaning: Natur og Ånd – om glemte sider af vores europæiske historie**

Rummer vores historie glemt viden? Har kristendommen også glemte eller fortrængte tanker om det religiøse liv, om forholdet til naturen? Foredraget vil svare: ja, i høj grad og præsentere nogle af disse strømninger fra kristendommens historie, der viser sig overraskende aktuelle og livfulde. Et omdrejningspunkt vil være den glemte og nu genfundne tekst med titlen *Aurora consurgens*, der betyder ’den opstigende morgenrøde’.

Kl. 19.30

### **Underholdning ved deltagerne**

## Lørdag den 2. oktober 2021

Kl. 9.30

### **Afrejse**



Elizabeth Knox-Seith er kultursociolog. Hun har været engageret i den skandinaviske pilgrimsbevægelse i 20 år.



Aksel Haaning er lektor i filosofi ved Roskilde Universitet. Foto: Sille Veilmark

# Praktisk information

## Priser

Ophold (værelse, forplejning, undervisning) betales forud.

## Indbetaling

Indbetalingskort fremsendes.

## Indkvartering

Ny afdeling med bad og toilet på værelset:

Enkeltværelse Kr. 5.255, -

½ dobbeltværelse Kr. 4.655, -

Gammel afdeling med vaskekumme på værelset og bad og toilet på gangen:

Enkeltværelse Kr. 4.655, -

½ dobbeltværelse Kr. 4.055, -

Hjemmeboende: Inklusive alle foredrag, udflugter og måltider Kr. 3.730, -

## Tilmeldingsgebyr

Kr. 500,- pr. deltager, betales når Liselund har bekræftet tilmeldingen.

Tilmeldingsgebyret fratrækkes senere i kursusbetalingen.

Refunderes ikke ved framelding.

## Framelding

Ved framelding senest 3 uger før kursusstart refunderes kursusbetalingen (minus tilmeldingsgebyret på 500 kr.).

Ved senere framelding refunderes kursusbetalingen ikke.

## Tilmelding

Når du er tilmeldt, modtager du en bekræftelse fra Liselund med reservations-nr., indbetalingskort og betalingsfrister.

Vi anbefaler, at du læser vores Persondatapolitik.

NB: Ønske om særlige kosthensyn bedes meddelt ved tilmelding og senest 3 uger før kursusstart.

## Afbestillingsforsikring

Liselund har indgået samarbejdsaftale med Europæiske Rejseforsikring.

Find linket til Europæiske Rejseforsikring på vores hjemmeside.



Slotsalléen 44, 4200 Slagelse  
Telefon: 5852 3120

Læs mere på [www.liselund.dk](http://www.liselund.dk)